Juhend "Eratee arendamise investeeringutoetus 2024" taotlemiseks e-PRIA-s.

Toetustaotlusi saab esitada 11. detsembrist 18. detsembrini 2024. a.

2024. aastal toimub eratee arendamise investeeringutoetuse esimene taotlusvoor. Taotlusvoor on periood taotluse vastuvõtmisest kuni investeeringuobjekti sihipärase kasutamise kohustuse lõpuni. Üks taotleja võib esitada mitu taotlust või koondada kõik erateedega seotud tegevused ühele taotlusele. Silmas peab pidama, et projekti raames tellitavat tööd või teenust või soetatavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv või vajalik sama eesmärgi saavutamiseks, ei tohi jagada osadeks, kui see ei ole objektiivsetel põhjustel õigustatud.

Üldinfo

Taotlus koosneb viiest sammust, mis tuleb järjest läbida. Järgmisesse sammu ei ole võimalik enne edasi liikuda, kui kõik kohustuslikud andmed on eelnevas sammus sisestatud.

Taotlus tuleb esitada e-PRIAs.

e-PRIA kasutusjuhend on leitav nupu "Vajad abi? Vajuta siia" alt ning on kättesaadav igal taotluse/dokumendi täitmise sammul.

Andmeväljade täitmisel on taotlejale abiks küsimärgi kujutisega ikoonile vajutamisel avanevad infotekstid.

PRIA infotelefonid ja e-posti aadressid:

- investeeringutoetuste infotelefon 7377 678
- e-posti aadress info@pria.ee

PRIA infotelefonide teenindusaeg on esmaspäevast reedeni kell 9.00-16.00. Lühendatud tööpäevade või erandolukordade korral on vastav teavitus PRIA kodulehel. e-PRIA teenused on kasutatavad ööpäevaringselt.

Ekraanipildi jagamine

Kui vajate e-PRIA teenuse kasutamisel PRIA teenistuja abi, siis on võimalik oma ekraanipilti e-PRIA kuvast jagada PRIA teenistujaga. Ekraanipildi jagamine tuleb PRIA teenistujaga enne telefoni teel kokku leppida.

Ekraanipildi jagamiseks tuleb taotlusel vajutada nuppu "Vajad abi? Vajuta siia" ning siis "Jaga PRIA töötajaga enda ekraanipilti". Pärast nupule vajutamist genereeritakse samasse aknasse unikaalne kood, mis tuleb öelda teenistujale, kellega ekraanipilti jagada soovite. Ühenduse loomisel kuvatakse teade teenistuja nimega, kellega on ekraanipilt jagatud.

Sessiooni saab igal ajahetkel katkestada. PRIA teenistuja näeb pilti vaid sellest e-PRIAs olevast ekraanivaatest, millel tegutsed. PRIA teenistuja ei saa kliendi eest ühtegi valikut teenuses ära teha.

Toetuse kohta tekkivatele sisulistele küsimustele leiad vastuse ka PRIA kodulehelt.

1. Portaali sisenemine

Toetustaotluse esitamine toimub e-PRIAs. e-PRIA portaali sisenemiseks on vaja ID-kaarti (ja selle PIN koode) või Mobiil-IDd. Siseneda on võimalik ka kasutades TARA (turvaline autentimine asutuste e-teenustesse) teenust, kus lisavõimalusena saab sisse logida kasutades pangalinki või Smart-IDd.

Kõigepealt tuleb siseneda e-PRIAsse ning valida autentimise võimalus.

Kasutaja autentimiseks on kolm võimalust:

- Siseneda ID-kaardiga
- Siseneda Mobiil-IDga
- Siseneda läbi TARA-teenuse

Pilt 1. e-PRIA vaade.

Phases and the server to be a first the server									
Tere tulemast PRIA uude	iseteeninduskeskkondat								
Sisene ID-kaardiga Geeta D kant kaardugejase ja vajula D kaardi rupvie ID-KMMT	Sisene Mobil-ID'ga Nikuladi NOBL (D								
Sisene TARA'ga Kasitaja suuratakse ajutiseti TARA-teenasesse Sisene TARA-teenasega									
Uues PR0- beterimouskeskomas saab magarat kasutada PR0- etemased kodust Mored PR0- beterimouskeskomas saab magarat kasutada PR0- etemased kodust Mored PR0- beterimouskeskomas saab magarat kasutada PR0- etemased kodust Mored PR0- versione etemased Nored PR0- versione etemased	keskkonnas saate: vasuviti ja konaptaja jegisitemood) on nae siseremiseks turio siser kajata uude uusimate statishete versioondega ning Internet Exploren versioondega 16 ja 11. ane aadressle eiptägota so.								

2. Taotluse sammude kirjeldus

Taotluse esitamine koosneb viiest sammust: üldandmed, detailandmed, tegevused, katastritunnused ja esitamine.

Igas sammus saab soovi korral taotluse kustutada, vajutades nuppu "Kustuta taotlus".

2.1 Üldandmed

Üldandmete samm koosneb kahest plokist:

- **Taotleja andmed.** Süsteem kuvab ekraanile PRIAle esitatud isiku- ja kontaktandmed taotluse menetluses vajalike toimingute ja infovahetuse läbiviimiseks. Isiku- ja kontaktandmeid saab uuendada e-PRIAs "Kliendi andmed" sakis.
- Volitatud esindaja andmed taotluse menetlemisel. Süsteem kuvab ekraanile taotleja esindaja isiku- ja kontaktandmed, kellega PRIA võtab esmajärjekorras ühendust juhul, kui esitatud taotluse osas tekib küsimusi või on vaja edastada infot. Kui taotlejal on mitu esindajat ja esitatava taotluse osas soovitakse anda PRIAle kontaktisikuks mõni teine esindusõigust omav isik, siis saab seda teha vajutades nupule "Vaheta esindaja". Seadusjärgsed õigused on automaatselt päritud Äriregistrist. Vajadusel saab ka volitusi anda siinsamas keskkonnas valides ülemiselt menüüribalt "Esindusõigused ja volitused".

Järgmisesse sammu liikumiseks vajutage nuppu "Edasi".

2.2 Detailandmed

Selles sammus saab sisestada andmeid taotleja ja kavandatava investeeringu kohta, mida on vaja taotluse menetlemiseks ning mis on aluseks järgnevates sammudes olevate andmeväljade eeltäitmiseks ja kontrollimiseks.

Detailandmete sammus saab taotleja märkida, kas soovib toetust ka käibemaksu osale. Käibemaksukohustuslase kontroll toimub automaatselt äriregistrist ning antud väli ei ole taotleja poolt muudetav. Kui taotleja ei ole käibemaksukohustuslane, siis saab taotleja valida, kas soovib toetust ka käibemaksu osale. Antud küsimuse vastus tuleb taotlejal põhjalikult läbi mõelda. Kui taotlemise hetkel ei ole taotleja käibemaksukohustuslane ning taotletakse toetust ka käibemaksule, siis võib juhtuda, et enne maksetaotluse esitamist on ettevõte muutunud käibemaksukohustuslaseks ning taotlusele on vaja sisse viia muudatus. See tähendaks aga taotlejale määratud toetussumma muutumist.

Mittetulundusühingutel (MTÜ), maaparandusühistutel (MPÜ) ja metsaühistutel tuleb siin sammus lisada taotlusele ka oma liikmete nimekiri. Liikmete nimekiri peab sisaldama liikmete nimesid koos isiku- või registrikoodidega ning olema mitte varasem kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kalendriaastal toimunud üldkoosoleku seisuga.

Maaparandusühistutel tuleb lisada taotlusele ka tegevuskava.

Muu lisadokumendi väljale on taotlejal vaja lisada valdamise õigust tõendavad dokumendid juhul, kui kavandatav tee on juurdepääsuks põllumajandusmaale või põllumajanduslikule tootmishoonele, mis ei ole taotleja omandis. Mittetulundusühingul, maaparandusühistul või metsaühistul on vajalik taotlusele lisada vahetult eelnenud kalendriaastal vastu võetud üldkoosoleku otsus, millest nähtub liikmete otsus taotleda toetust ja lisada ka üldkoosolekust osavõtnute nimekiri koos igaühe allkirjaga.

Väljale "Palun märkige veebilehe aadress, kui on olemas" saab lisada veebilehe aadressi juhul, kui taotlejal on taotletava toetuse tegevustega seotud veebileht.

Sammus kuvatakse automaatselt äriregistrist ka taotleja põhitegevusala ja lisategevusalad koos EMTAK koodidega.

Pilt 2. Detailandmete samm taotlusel maaparandusühistuna toetust taotleva taotleja näitel.

 Toetustaotlus 		
Esitamata	▲ Taotlus on esitamata	
	Testustestluse signatomine is esitemine	
	roetustaotiuse sisestamine ja esitamine	Vajad abi? Vajuta sila
	Üldandmed Detailandmed Tegevused Katastritunnused Esitamine	
	Taotleja detailandmed	
	Taotlejana olen põllumajandustootja, kes tegeleb põllumajandustoodete kasvatamise või tootmisega, sh saagikoristuse,	⊖ Jah
	poliumajandusioomade aretamise ja pidamise, iunikese raieringiga madaimetsa kasvatamisega. "	● Ei
	Olen käibemaksukohustuslane:	Ei
	Taotlen toetust ka käibemaksu osale: *	Jah
		O Ei
	Taotluse selgelt sõnastatud sisu ehk kavandatava investeeringu kirjeldus: *	Tactluse selgelt sõnastatud sisu ehk kavandatava investeeringu kirjeldus
	Mittetulundusühingu, metsaühistu või maaparandusühistu liikmete nimekiri:	+ Lisa fail
	Maaparandusühistu tegevuskava: *	+ Lisa fail
	Muu lisadokument.	• Lisa fail
	Palun märkige veebilehe aadress, kui on olemas:	0
	Taotleja põhitegevusala EMTAK kood:	94992
	Taotleja põhitegevusala EMTAK koodi alusel.	Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused ja fondid
	Taotleja lisategevusala EMTAK kood:	Puudub
	Taotieja lisategevusala EMTAK kood alusel:	Puudub
		Kustuta taotlus Salvesta Salvesta ja edasi

2.3 Tegevused

Taotleja sisestab siin sammus tegevused, millele soovib toetust taotleda. Tegevuste sisestamiseks tuleb vajutada nupule "Lisa uus tegevus". Iga kavandatav investeering tuleb sisestada eraldi tegevusena.

Tegevused jagunevad kolme gruppi

- 1. põhitegevus;
- 2. ettevalmistav töö;
- 3. kaasnev tegevus.

Tegevuste sisestamisel alustatakse alati põhitegevuse andmete sisestamisega ning seejärel sisestatakse põhitegevusega seotud ettevalmistavad tööd ja kaasnevad tegevused. Näiteks sisestatakse kõigepealt põhitegevusena "Tee ehitamine" ning alles seejärel saab sisestada selleks tehtud ettevalmistava tööna projekteerimise või kaasneva tööna omanikujärelevalve tegevused. Projekti ei tohi jagada osadeks ehk ühele taotlusele tuleb sisestada kõik projekti raames tellitavad tööd ja teenused.

Pilt 3. Samm "Tegevused" üldandmed.

▲ Taotius on esitamata		
loetustaotluse sisestamine ja esitamine	Vajad	abi? Vajuta siia
Üldandmed Detailandmed Tegevused Katastritunnused	Esitamine	
Sisesta tegevuse andmed		
legevuse andmed		
Tegevuse liik: *	-Vali-	
	Väli on kohustuslik, seda ei saa tühjaks jätta.	
Tegevus.*	-Vali-	
	Väli on kohustuslik, seda ei saa tühjaks jätta.	
legevuse objekti üldandmed		
Objekti liik: *	-Vali- v Vali on kohushushik seda oi saa tiihiaks iätta	
Nimetus: *	Yan ori minazinami, uzuna ori ana nogono jana.	
Tegevuse eesmärk		
Objekti/kulu kirjeldus.*		
	Katkesta Salvesta ja pöördu tagasi 'Tegevused' põhilehele Salvesta ja sis	esta eelarve

Tegevuse sammu Investeeringuobjekti detailandmete plokis tuleb täita erinevaid andmevälju vastavalt kavandatavatele tegevustele ning toetuse taotlemisega seotud nõuetele.

Näiteks saab siin plokis esitada andmed taotletava tegevuse kohta, mis on vajalikud toetuse määra kindlaks tegemise jaoks. Plokis saab taotlusele sisestada ehitamise ja rekonstrueerimise puhul kohustusliku ehitusprojekti, märkida teavet ehitusloa väljastamise kohta, selgitada kas ja milliseid taaskasutatud materjale on planeeritud kasutada, kuidas on nimetatud materjalide kasutamisel tagatud tee nõutud kandevõime jne.

Pilt 4. Samm "Tegevused" investeeringuobjekti detailandmed juurdepääsutee erametsamaale ehitamise näitel.

Investeeringuobjekti detailandmed

Teave metsamaa, mille erateele toetust taotletakse, mitmekülgse kasutamise täitmise kohta:	
Metsamajandamiskava või sellega samaväärne dokument, kui taotlejaks on suurettevõtja või muu taotleja korral juhul, kui dokumendis nähtuvad metsa kasutamise eesmärgid: 🦸	+ Lisa fail
Eratee on juurdepääsuks metsamaale või teenindab valdavalt metsamaal paiknevat maaparandussüsteemi ja taotlen toetust: * €	- Vali -
Ehitusprojekt: * 🤅	+ Lisa fail
Kas ehitusluba või ehitusteatis on väljastatud?:	O Jah
Kooskõlastus eratee ehitamiseks, rekonstrueerimiseks või uuendamiseks Transpordiametilt, kui eratee sisaldab riigiteelt mahasõitu ning kooskõlastus ei kajastu ehitusprojektis.:	+ Lisa fail
Selgitus kas ja milliseid taaskasutatud materjale on planeeritud kasutada eratee ehitamisel, rekonstrueerimisel või uuendamisel ning kuidas on nimetatud materjalide kasutamisel tagatud tee nõutud kandevõime.:	

Ostumenetluse protsessi jaoks on taotlejal vaja kindlaks teha kogu taotluse abikõlblik maksumus. Taotluse abikõlblik maksumus on vajalik selleks, et selgeks teha, kas taotluse puhul on vajalik korraldada ostumenetlus riigihangete registris või piisab taotlusel pakkumuste esitamisest. Peale taotluse kogumaksumuse selgumist ning juhul, kui vajalik on esitada pakkumused (mitte korraldada hanget), vaadatakse maksumusi tegevuste põhiselt. Kui tegevuse kulu on 5000 eurot või väiksem, siis ei ole tegevusele pakkumusi vaja lisada ning tegevuse kulu tuleb kirjeldada sama sammu üldandmete väljal "Projekti/kulu kirjeldus". Kui tegevuse kulu on 5000,01-59 999,99 eurot, siis on tegevuse kohta kohustus lisada 3 pakkumust.

Kui taotluse abikõlblik summa on 60 000 eurot või enam, siis ei ole vaja taotlusele pakkumusi lisada, vaid on vaja kirjeldada maksumuse prognoos. Prognoosis esitatakse andmed projekti kogumaksumuse ja abikõlblike kulude kohta, mis peavad olema põhjendatud ja üksikasjalikult kirjeldatud, tuginema tegelikele asjaoludele ning olema vajaduse korral tõendatavad. Kui prognoosi aluseks on võetud pakkumused, siis võib need ka taotlusele lisada. Kui kulud nt ettevalmistavatele töödele on juba ellu viidud, siis need kulud saab taotlusega koos esitada.

Ostumenetlus

Iga tegevuse kohta tuleb sisestada ka eelarve. Nii nagu tuleb sisestada iga tegevus eraldi, tuleb ühekaupa sisestada tegevuste kohta ka eelarved. Eelarve andmete sisestamisel tuleb taotlejal endal märkida ära **taotletava tegevuse toetuse määr** vastavalt kavandatavale tegevusele ning asuda sisestama eelarve kulurea andmeid.

NB! Igale tegevusele tuleb kindlasti märkida õige ühik – tee ehitamisel, rekonstrueerimise ja uuendamise puhul kilomeetrid (km) ning kaasnevate ja ettevalmistavate tööde puhul tükk (tk).

Toetussumma arvutamiseks tuleb kulurea tabelis vajutada "Muuda" ning seejärel "Salvesta".

NB! Omanikujärelevalve tegemise abikõlblik kulu on kuni viis protsenti tegevusega otseselt seotud ehitamise või rekonstrueerimise abikõlblikust maksumusest.

Pilt 6. Näide eelarve kulurea andmete vaatest.

• Toetustaotlus Esitamata	gevuse Tee ehitamine	e: Tee ehitamine kul	urea andmed				2	-
	Kulu Ü Ühikute Kulurea netomaksu Käibemaksu n	nida: Tee ehitamine Jhik: * arv: * - Vali - mus: * näär: *	Tegevuse estaigné apixo	Kulurea maksumu Käiber Esialgne abik	us käibemaksuga: 0 maks on toetatav: E õlblik maksumus: 0	,00 ä ,00 <i>I</i> Muuda Katkes	sta Salvesta	Vajad abi?
			T	betuse määr: * 65,00	% (Võimalik to	etuse määr: 0,01%-100 s salvesta eelarve	,00%)	
	Kulusida	Natanakaumun	Tegevuse toe	tuse summa: Unindiada	Esistens shikëthike			
	Tee ehitamine	0.00				summa	A Mu	uda 🛍 Tübienda sisesta
	КОККИ	0,00	0,00				9 ma	
				Pöördu tagasi "Tege	evused" põhilehele	Salvesta		agasi "Tegevused" põ

2.4 Katastritunnused

Selles sammus tuleb sisestada kõik katastritunnused, mis on taotlusaluste investeeringuobjektidega seotud.

Maa, millel toetatavat tegevust ellu viiakse, välja arvatud metsamaa, peab olema taotleja või tema liikme valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

Metsamaa, millel toetatavat tegevust ellu viiakse, peab olema taotleja või tema liikme omandis.

Sammus tuleb märkida ära tegevused, mis on konkreetse katastriga seotud ning vajadusel lisada maa valdamise õigust tõendav dokument või kaasomandi puhul kaasomanike nõusolekud. Kui taotleja näol on tegemist katastril oleva kinnistu omanikuga, tehakse automaatselt kontroll Kinnistusraamatust.

Pilt 7. Katastritunnuse lisamine.

Taotlemine	Dokumendid	Hinnakataloog	Kliendi andmed	Esindusõigused ja voli	used Vana e-PRIA	Registrid -	Pindalateenused -	Nõuandeteenused	Maksed ja võlgnevused							
Perioodi 2023–2027 eratee arendamise investeeringutoetus																
Toetustaotlus Esitamata																
			▲ Taotlus on e	esitamata												
			Toetustad	otluse sisestami	ne ja esitamine										Vajad abi? Vajuta siia	L
			Üldandmed	Detailandmed	Tegevused Katastr	itunnused I	Esitamine									
			Katastritu	innus												_
					Kas investeerir	guobjekti alusel ma	al on katastritunnus?*	Jah								
							Kasutusõiguse alus: *	/ali-	~							
						Teo	ostatavad tegevused: *	Vali - 🔻								
																-
											Pöördu tagasi "Katastri	tunnused" põhilehele	Salvesta	Salvesta ja pöördu tag	asi "Katastritunnused" põhilehele	j.

2.5 Esitamine

Esitamise sammus kuvab süsteem taotletava summa. Taotlejal on võimalik avada täidetud taotluse PDF eelvaade veendumaks, et kõik andmed on korrektselt taotlusele kirja saanud.

Maksuvõlgade või nende puudumise info uuendatakse EMTAst üks kord ööpäevas. Kui maksuvõlg tasutakse taotlusperioodi viimasel päeval, siis ei uuene andmed samal päeval ning taotlus võib jääda õigeaegselt esitamata.

Esitage taotlus vajutades nuppu "Esita taotlus". Süsteem palub taotlejal veidi oodata ning mitte arvuti juurest lahkuda, kuni taotlus registreeritakse ning taotlejale kuvatakse taotluse ülaserva nii taotluse registreerimise number kui ka taotlustoimiku number. Kohe pärast nupule "Esita taotlus" vajutamist e-PRIAst väljumisel või akna sulgemisel võib taotlus jääda registreerimata ning seega ka õigeaegselt esitamata. Seetõttu palume rahulikult oodata ning süsteemil taotlus registreerida. Pärast seda saate e-PRIAst väljuda.